

VELKOMSTCENTER NATIONALPARK MOLS BJERGE

Åben Strandhus 2018

- En Nationalpark er et område der udlægges af staten, fordi naturen og kulturen er af **national og international betydning**
- En Nationalpark kan først **opfylde sine formål** når den har et fysisk sted at gøre det.
- Denne **meget vigtige opgave** har nationalparken arbejdet med lige siden ministeren nedsatte bestyrelsen
- Velkomstcentret har relation til alle **nationalparkens formål**

BAGGRUND FOR BESLUTNINGEN OM PLACERING VED KALØ SLOTSRUIN

- 2010 til 2012: Stort **emne i planfasen** – mere end 25 indkomne forslag vedrørte placering og indhold af et besøgscenter
- 2012 Nationalparkplanen: ”Bestyrelsen vil **etablere et nationalparkbesøgscenter**, hvor nationalparksekretariatet også skal have til huse. Der skal i første halvdel af planperioden udarbejdes beslutningsgrundlag herfor.”
- 2012 til medio 2013: et **underudvalg** bestående af bestyrelses- og rådsmedlemmer, arbejder i halvandet år over 7 møder med emnet. Deres bagland blev også inddraget
- Bestyrelse og råd har i processen haft **tilknyttet konsulenter** og **foretager udenlandsrejser** for nærmere at fastlægge krav til fysiske rammer, funktionalitet og indretning m.v.
- I efteråret 2013 beslutter bestyrelsen, at centret skal forsøges placeret ved **Kalø Slotsruin**.

- Området ligger som en **"gateway"/indfaldsvej** til Nationalpark Mols Bjerge i parkens vestlige ende **mod Aarhus** og har en god forbindelse til det **overordnede vejnet**.
- Der er et **behov for formidling** af og information om de mange forskellige kultur- og naturkvaliteter i nærområdet.
- Området er allerede i dag Nationalpark Mols Bjerges **mest besøgte udflugtsmål** med over 300.000 besøgende om året. Erfaringer viser, at det er **nødvendigt at placere informationscentre der hvor folk kommer**.
- Kalø Slotsruin er et unikt kulturmiljø og udgør en af landets **vigtigste borgruiner**. I nærområdet ligger to store **offentlige løvskove** med særligt naturindhold.
- Området byder på gode fysiske rammer for en **lang række land- og vandbaserede aktiviteter**.

- Sammenhæng mellem **Nationalparkens logo** og velkomstcentrets fysiske placering. En sådan placering indeholder en meget høj signalværdi.
- Der vil være tale om en stærk strategisk placering med **fantastiske udsigter til kystlandskabet, Slotsruinen og Mols Bjerge**.
- Kalø Slotsruin ligger ved et særligt natur- og kulturområde med **attraktive turmuligheder** i nærområdet.
- Der er flere formidlings- og **naturaktører i nærområdet** som fx Danmarks Jægerforbunds nye domicil med Jagtens Hus, BioScience under Aarhus Universitet på Kalø Hovedgård og Danmarks eneste Økologiske Landbrugsskole ved Egens havhuse.
- I den **gældende lokalplan** for området er der udlagt et byggefelt til et formidlingscenter. Byggefeltet er uudnyttet, hvorfor plangrundlaget for opførelse af et velkomstcenter det pågældende sted eksisterer.

Rønde kommune Lokalplan nr.

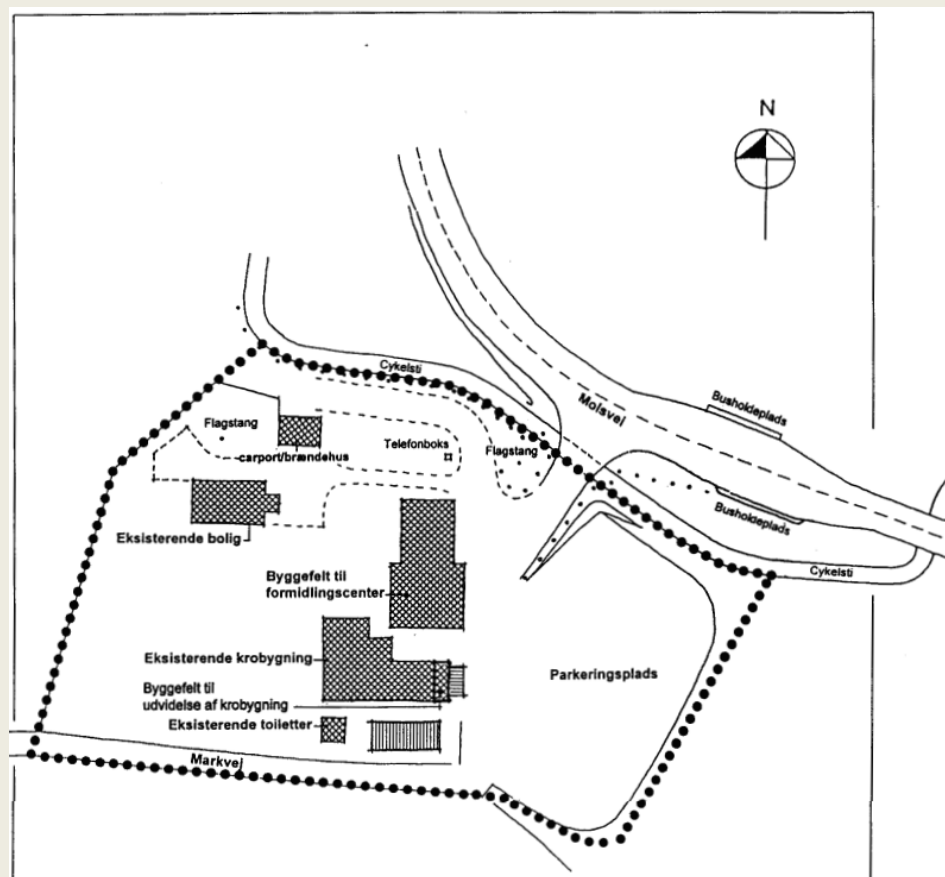
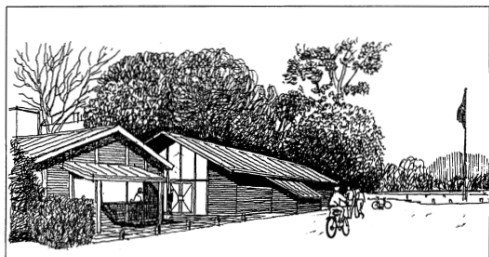
41

Inclusive tillæg nr. 9 til Rønde Kommuneplan 89

Februar 1997

Formidlingscenter ved Kalø Slotsruin

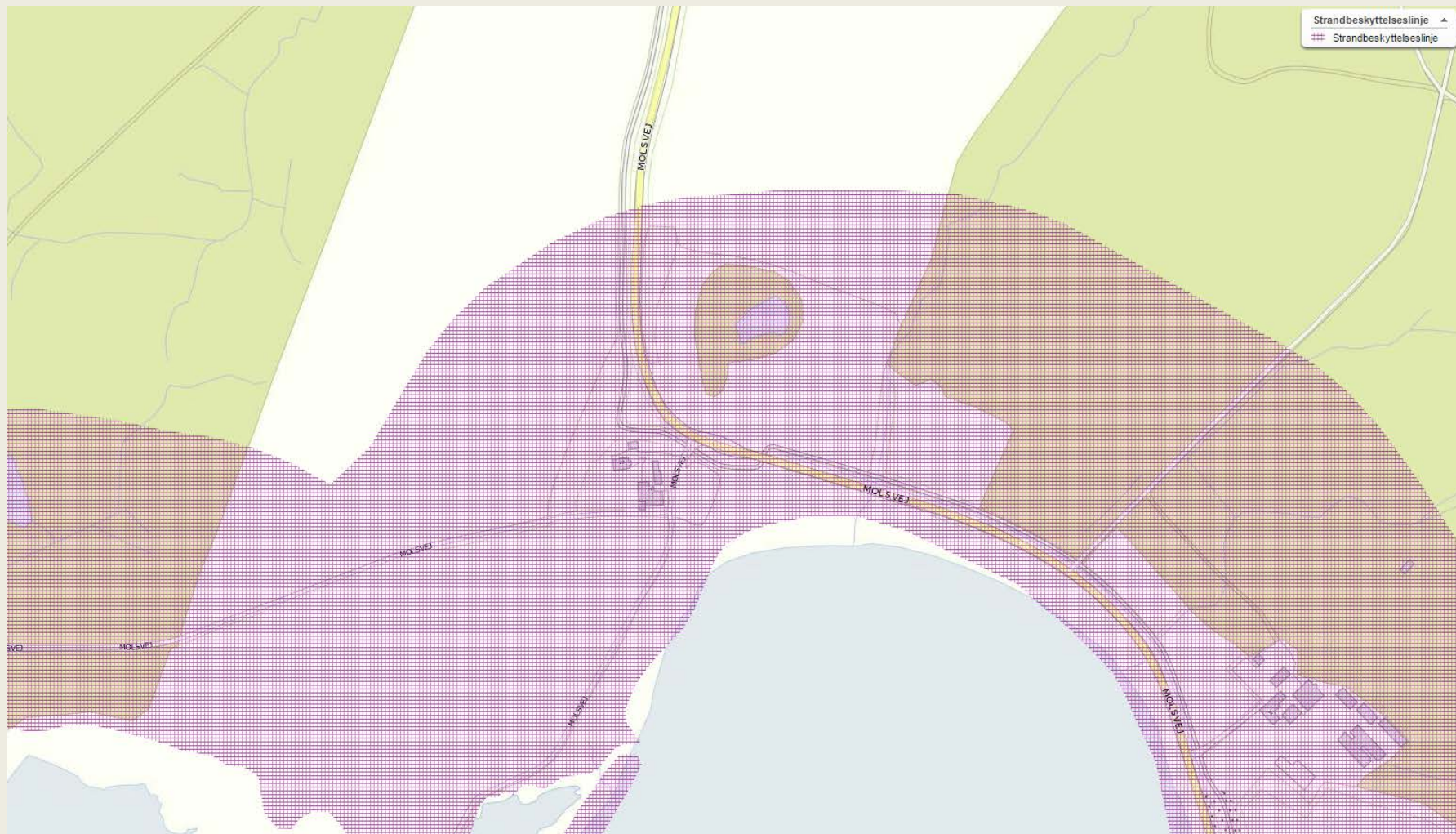

”På baggrund af henvendelsen, de indledende drøftelser og Naturstyrelsens efterfølgende behandling af en række spørgsmål, kan **styrelsen give sin tilslutning** til at Nationalparkfonden arbejder videre med sagen med henblik på at søge at realisere ønsket om et velkomstcenter for Nationalparken ved p-pladsen ved Kalø Slotsruin.”

”Etableringen af et nyt velkomstcenter forudsætter at dette projekteres, så det fremadrettet kan **varetagelse væsentlige dele af de funktioner, som den nuværende kro tilbyder** (som minimum kiosk, café, toiletforhold). Projekteringen skal således ske med den klare forudsætning, at **den nuværende kro enten umiddelbart i forbindelse med etablering af besøgscenteret eller senest ved udløb af den nuværende forpagtningsaftale nedrives.**”

STRANDBESKYTTELSESLINJEN

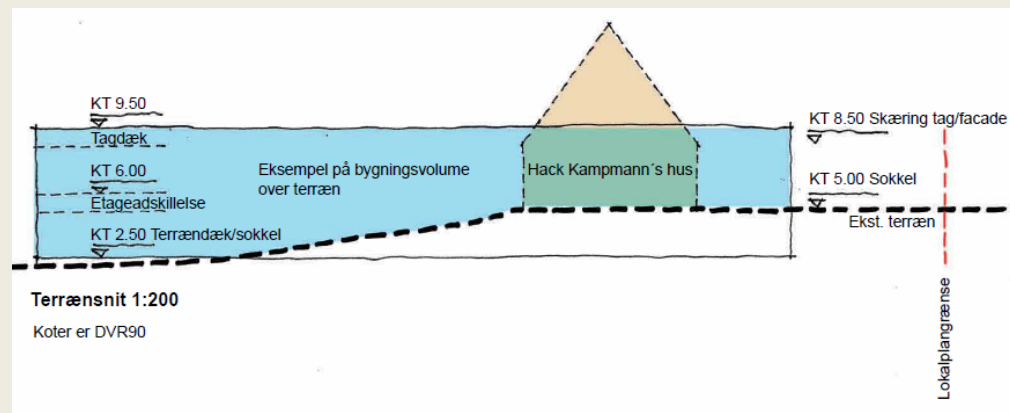

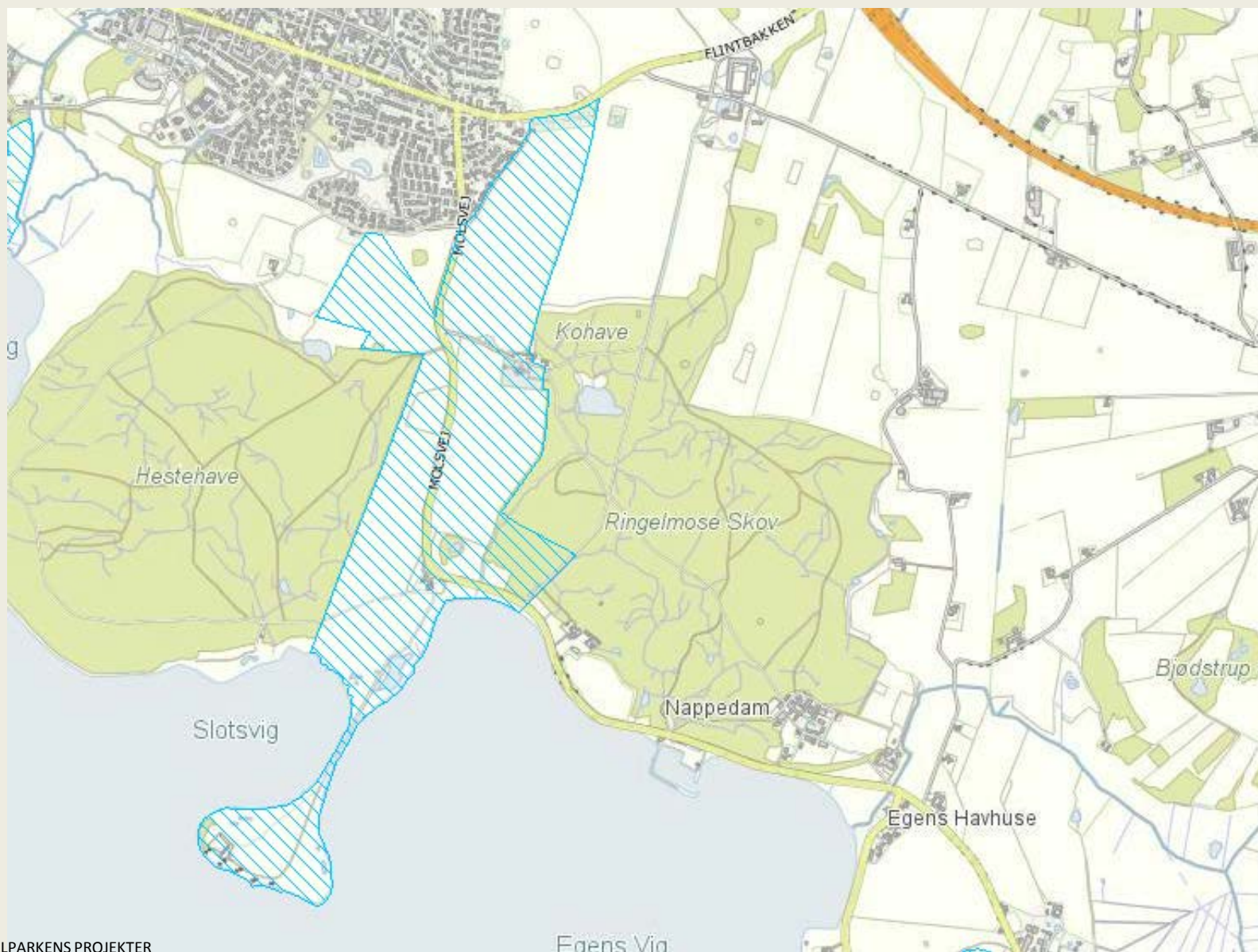
Sammen med Syddjurs Kommune gik Nationalparken i dialog med Naturbeskyttelsesafdelingen i Haraldsgade, som var positive under følgende **forudsætning**:

- ☐ Bebyggelsen flyttes længere væk fra kysten
- ☐ Strandengen reetableres på den nuværende parkeringsplads
- ☐ Der opføres omkring det samme antal etagemeter, som er indeholdt i den eksisterende bygningsmasse samt i det uudnyttede byggefelt
- ☐ Byggeriet indpasses diskret som muligt i landskabet og det unikke kulturmiljø

Efter flere møder og korrespondancer blev **rammen** for bebyggelsen:

- ☐ Maks. 750 etagemeter
- ☐ Byggefelt på 1200 kvadratmeter i haven til Hack Kampmann huset
- ☐ En eller to etager – dog således at byggeriet ikke overskrider facadehøjden på Kampmanhuset

FORSLAG TIL FREDNINGSNÆVNET

”Fredningsnævnet vil på den anførte baggrund **se positivt på en ansøgning** om dispensation til et velkomstcenter med den beskrevne størrelse og placering.... Fredningsnævnet foreslår, at det **undersøges, om en parkeringsplads kan etableres nordvest for velkomstcentret på samme side af landevejen som velkomstcentret** som alternativ til den nuværende placering og udbygning af den eksisterende parkeringsplads”

Begrundelse for udtalelse:

”Fredningen af Kalø Vig blev gennemført bl.a. af hensyn til **betydningen for almenheden, herunder udsigten** ... som virker betagende ikke blot på turister, men også på den, der med videnskabelig forståelse af dets oprindelse søger dertil.”

”Det er på den baggrund **fredningsnævnets opfattelse, at det vil være i god overensstemmelse med fredningen at fjerne en række ældre uensartede bygninger og erstatte dem med én bygning, der placeres mere skjult og med en placering længere væk fra det naturlige sted for udsynet for udsyn til Kalø Slotsruin** end de nuværende bygninger.”

 NATIONALPARK
MOLS BJERGE

På anmodning af 26. juni 2014 fra Nationalparken, skal Syddjurs Kommune hermed angive de overordnede rammer for en kommende planlægning af et Velkomstcenter ved Kalø.

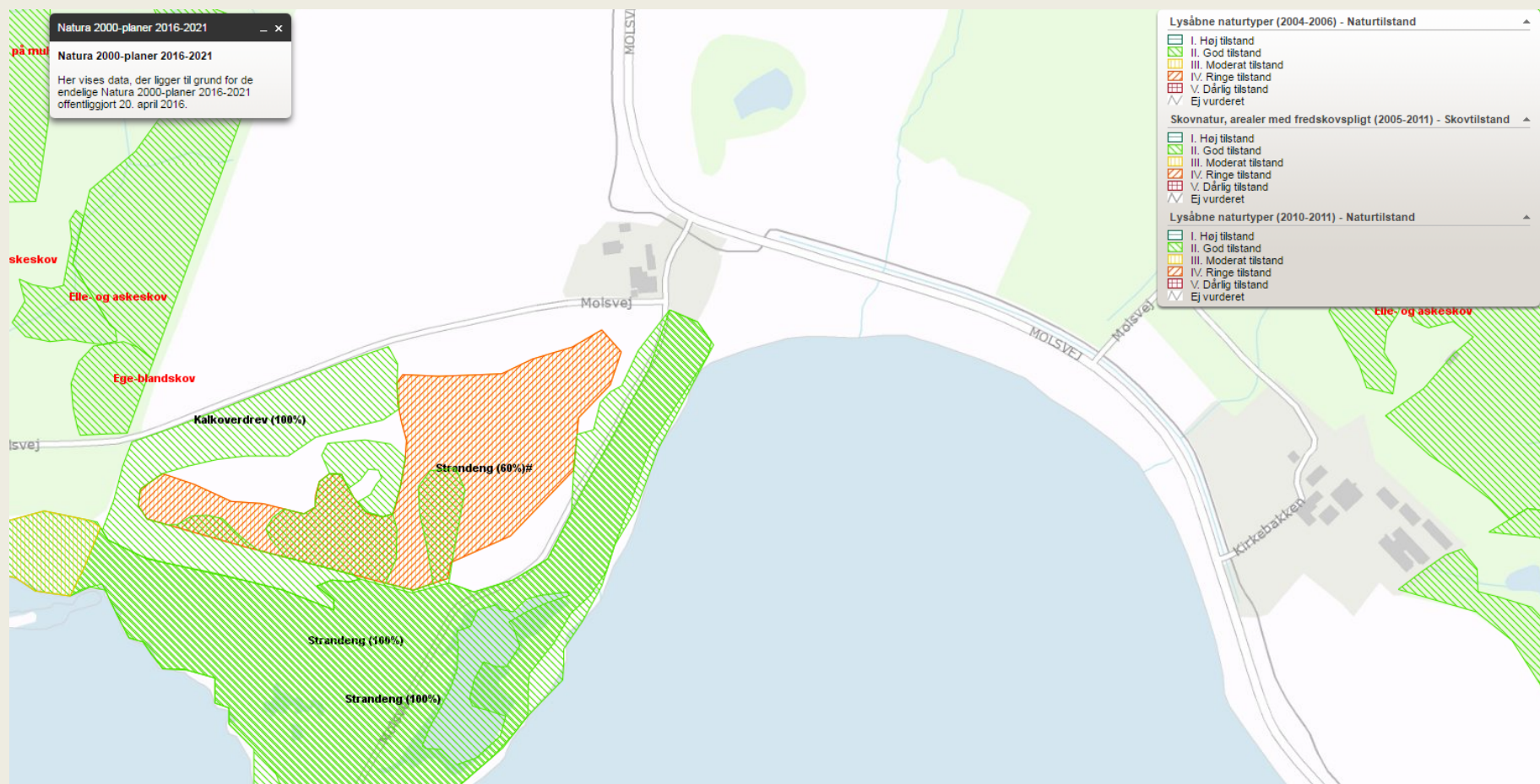
Syddjurs kommune er indstillet på at igangsætte den nødvendige **kommune- og lokalplanlægning**, såfremt et nyt **velkomstcenter opføres i maks. ca. 750 m² i grundplan, i maks. 2 etager, i en maks. højde på ca. 7 m og med en sokkelkote på 2,50 m (DVR90).**

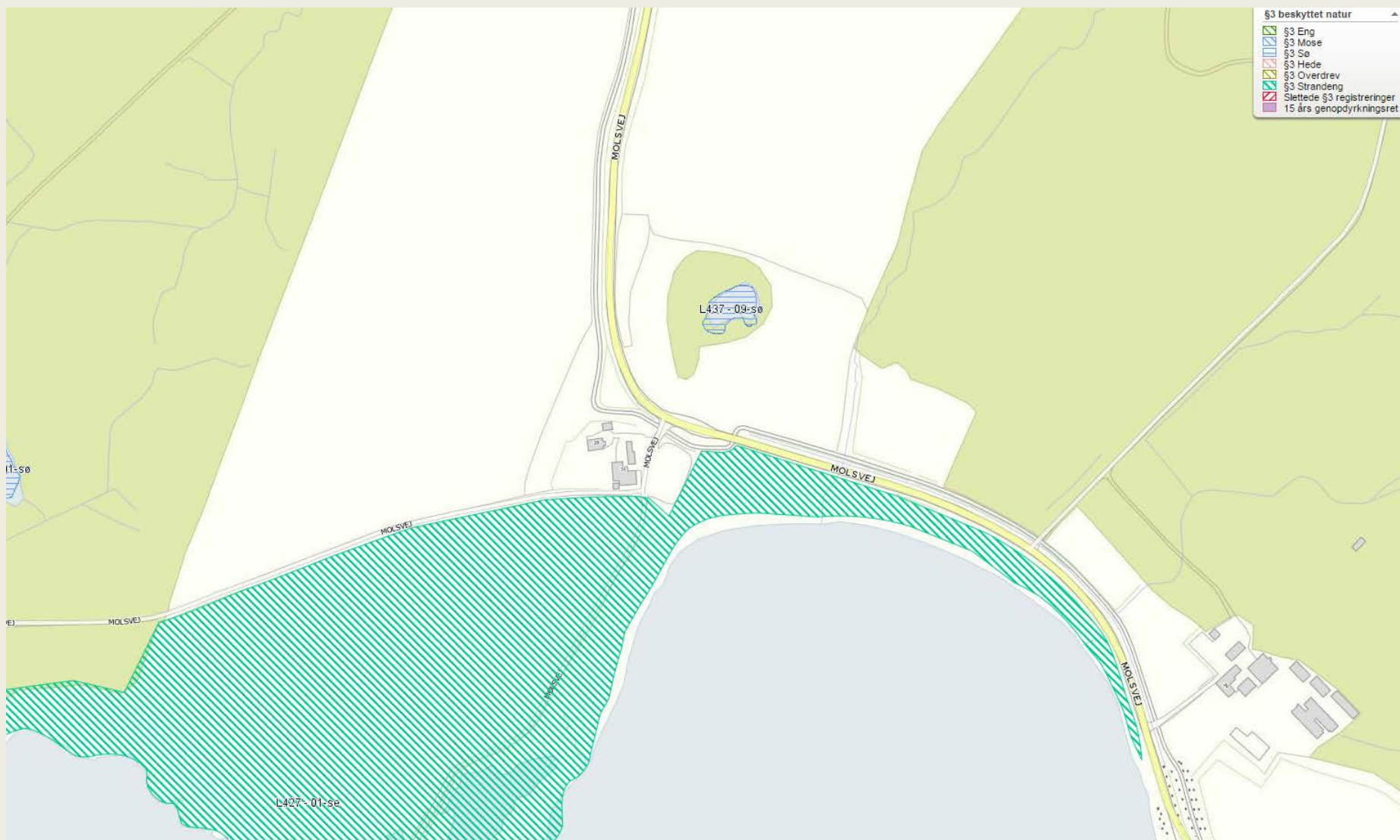
Et velkomstcenter kan opføres inden for afgrænsningen af Lokalplan nr. 41, inden for det ca. 1.230 m² store byggefelt, som er markeret på vedlagte kortbilag af 2. juli 2014.

PLACERING I FORHOLD TIL KLIMATILPASNING

- **Inspiration** til at tilrettelægge en tur i Nationalpark Mols Bjerge
- **Information** om Nationalparken ift. kvaliteterne på natur-, kultur, og friluftsområdet
- **Introduktion** til områdets landskabsdannelse
- Indføring i **nærområdets natur- og kulturindhold**
- Fortælling om den **lokale middelalderhistorie** og Kalø Slot som det fremstod i 1500-tallet
- **Restaurant** med fokus på kvalitetsmenuer lavet af lokale kvalitetsvarer men også et udsalgssted med **is og fastfood**
- Gode fysiske rammer for **socialt samvær**
- Forretningsområde hvor gæster kan købe lokalt forarbejdede **kvalitetsprodukter** og **merchandise** for Nationalpark Mols Bjerge
- Overdækket picnic-område til medbragt mad og **udendørs formidling**
- Støttepunkt for frilftsaktiviteter med **udlån af grej** m.v. og faciliteter
- **Toiletter** og uden/indendørs skabe
- **Nationalparkens sekretariat** i Hack Kampmann huset

VELKOMSTCENTRETS INDVIRKNING PÅ LOKALEBEFOLKNINGENS MULIGHEDER

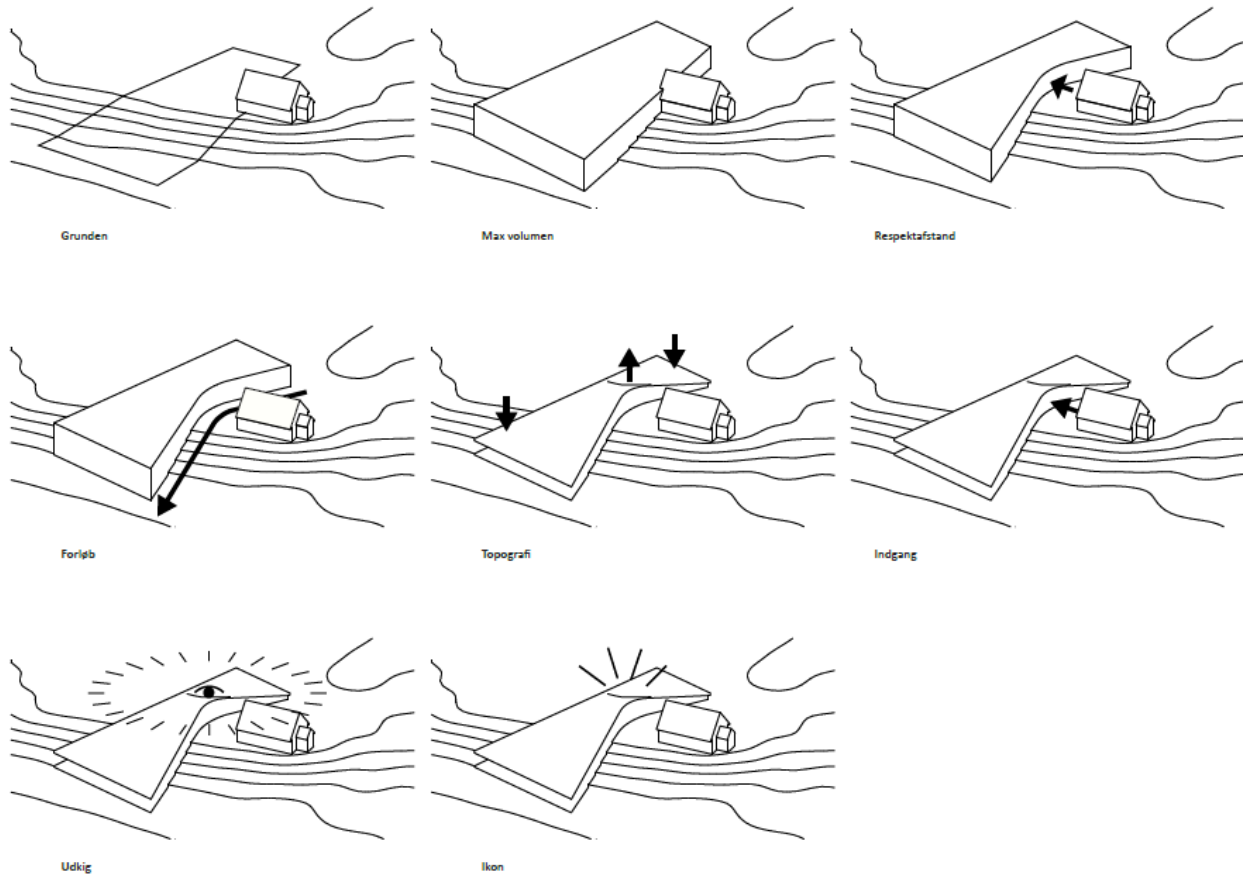
- **Bedre faciliteter** til friluftslivet bl.a. i forhold til børn, unge og skoleklasser. Tilgængelighed hele året
- Mulighed for varme drikke efter en vinter tur, hvor man sidder med **udsigt til ruinen og Mols Bjerge**
- Gode og **tidssvarende toiletforhold**, som er offentligt tilgængelige året rundt. Heraf vil 4 vil være en uafhængig del af Velkomstcentret
- Større aktivitetsplads som har **sammenhæng med Stegeløkkepladsen**.
- Bedre **parkeringsforhold** og mere sikker **trafikafvikling**
- Forskønnelse af området med **ugeneret udsigt** til slotsruinen fra Molsvejen
- En indretning hvor **Hack Kampmanns arbejderbolig** præsenteres efter fortjeneste

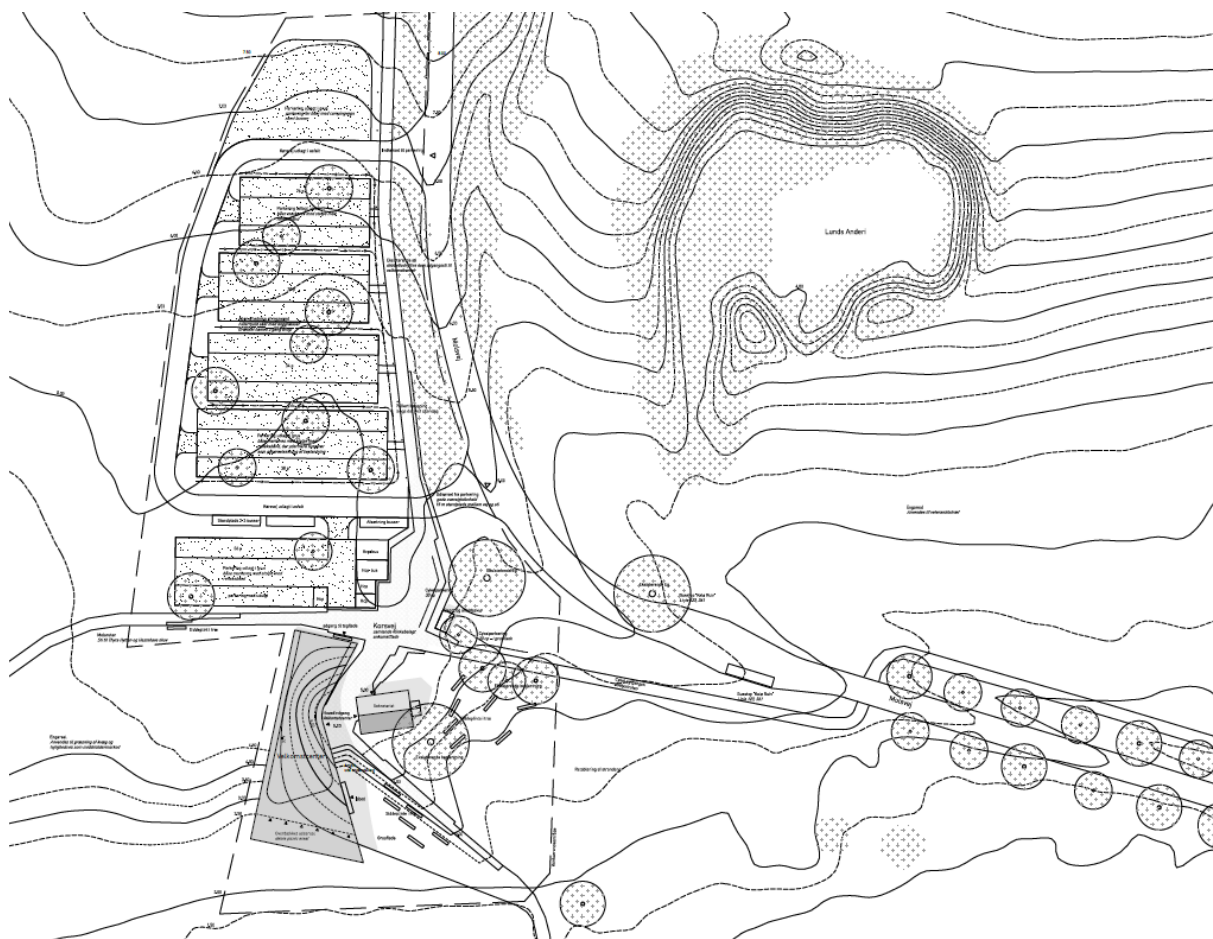

NATIONALPARK MOLS BJERGE - VELKOMSTCENTER VED KALØ SLOTSRUIN - ARKITEMA ARCHITECTS

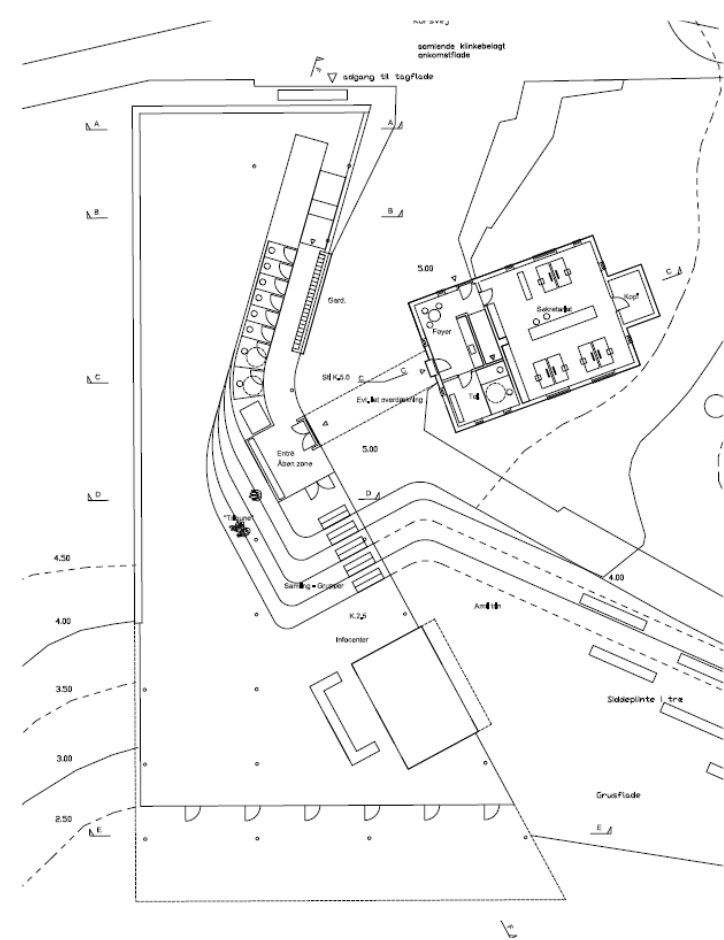
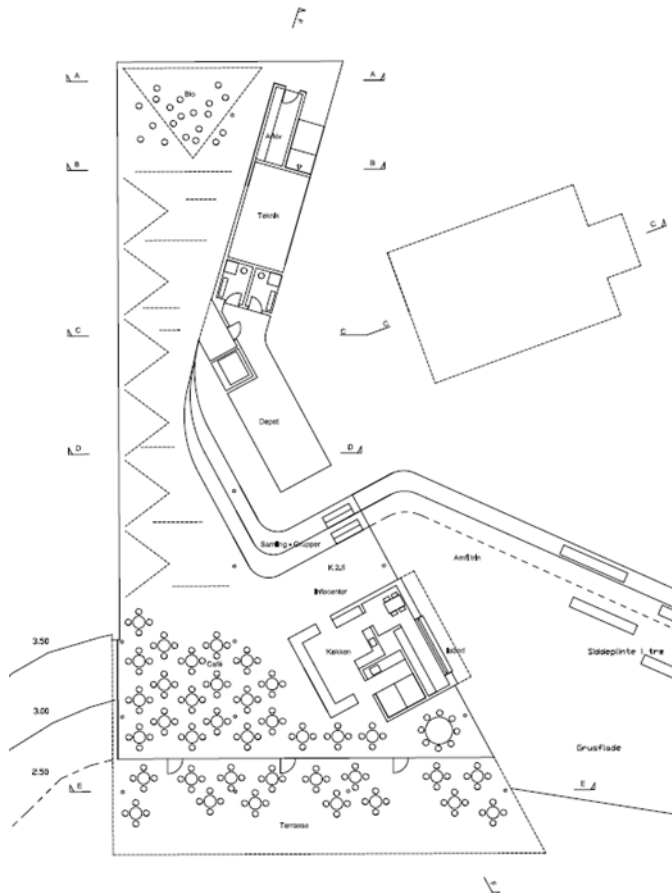
VINDERPROJEKTET

Velkomstcentret – grib muligheden

Vilfred Friborg Hansen,
Ravnevej 5, 8410 Rønde:

DEBAT "Det er en interessant debat om demokratiets vilkår og velkomstcentret ved Kalø, Lars Norman har rejst i Adresseavisen.

Vi forlanger to ting af vore politikere: 1) at de lytter til og inddrager borgerne, og 2) at de har holdninger, som de står ved og er parat til at kæmpe for også i modvind.

To uforenelige størrelser?

Nej, tværtimod er begge krav et uundværligt vilkår for den demokratiske proces.

Politikerne skal lytte til borgerne og holde det op mod deres egne holdninger. Hvis de så finder, at borgernes argumenter har alt eller noget for sig, så bør de selvfølgelig justere deres egne holdninger derefter. Respekt for det! Selv om de uenige vil drille med "man har et standpunkt til man tager et nyt".

Hvis politikerne modsat ikke finder, at borgernes argumenter er stærke nok til at ændre deres egne holdninger, så skal de

naturligvis stå ved deres egne holdninger. Respekt for det! Selv om de uenige vil beskyldes for manglende lydhørhed.

Vi har brug for politikere, der lytter til og inddrager borgerne. Men vi har ikke brug for politikere, der halser efter folkestemninger og svajer den vej, vinden blæser. Vi må forlange holdninger og ryggrad af vore politikere.

På baggrund af al den borgerinddragelse, vi har set Nationalparken udfolde omkring velkomstcentret ved Kalø, og alle de stemmer, jeg har lyttet til i skrift og tale, så er jeg ikke i tvivl om, at velkomstcentret er en chance. Syddjurs simpelt hen ikke må lade gå fra sig.

Formidling er en af nationalparkens hovedopgaver, og både Nationalparken generelt og Kalø slotsruin specielt fortjener tidssvarende formidling med tidssvarende faciliteter (café, shop etc.). Arkitekterne fra Arkitema har løst opgaven med et velkomstcenter i et sårbart område på original og forbilledlig vis. Et kvante-

spring i forhold til det besøgscenter, vi havde planer om i det gamle Rønde Kommune.

Spørg blot på Bornholm, hvor samme arkitektfirma Arkitema har tegnet det nye velkomstcenter ved Hammershus. Det har fra start været et tilløbsstykke og berømmes allerede af alle besøgende.

Politikerne taler også om turismens mange muligheder, og her får de så foræret en mulighed helt ud over det sædvanlige. Det er som med mange andre store forandringer: instinktivt er mange imod, men lur mig: den dag, velkomstcentret forhåbentlig står der, så vil alle berømme de politikere, der forstod og greb muligheden.

Udsigten berøres ikke. Det vil blive et både lokalt folkeligt og et turistmæssigt fyrtårn. Det vil øge servicen omkring formidlingen for os alle ved besøg i nationalpark og på slotsruin, og samtidig bliver det muligt at sætte sig ind og få en kop kaffe eller nyde en is helt uformelt og med et stort udval af muligheder af spise og

drikke. Slotskroen passer arkitektonisk ikke ind i den nye helhed, heller ikke til den kommende retablering af strandengen på den nuværende P-plads, og desuden vil velkomstcentret fuldt udfylde det tilladte byggefelt. Til gengæld er det, vi får i stedet for Slotskroen, en betydelig udvidelse af de opgaver, Slotskroen hidtil har leveret.

Det bliver spændende, når velkomstcentret går over i kommunalt regi i forbindelse med lokalplan-udarbejdelsen, så vi får den politiske debat. Jeg håber, alle politikere vil besinde sig og forstå hvilken unik mulighed, velkomstcentret er. Jeg håber, at de, der har besindet sig i den retning, vil vise mod og mandshjerte og stå ved deres holdninger. Hvis Nationalparken skal kunne skaffe de nødvendige økonomiske midler, er det afgørende med stærk og entydig politisk opbakning.

Men selvfølgelig: respekt for dem, der kommer til andre konklusioner. Jeg kræver blot min ret til at være uenig med dem - og give udtryk for det."

